

Asia C-515/19**Ennakkoratkaisupyyntö****Jättämispäivä:**

8.7.2019

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Conseil d'État (Ranska)

Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksen tekemispäivä:

28.6.2019

Valittaja:

Eutelsat SA

Vastapuolet:

Autorité de régulation des communications électroniques et des postes

Inmarsat Ventures Ltd

[– –]

[– –] Eutelsat-yhtiö vaatii, että Conseil d'Etat [– –]:

1) kumooa Autorité de régulation des communications électroniques et des postesin (sähköisen viestinnän ja postialan sääntelyviranomaisen) 22.2.2018 antaman päätöksen nro 2018-0001, jolla Inmarsat Ventures Limited -yhtiölle myönnettiin lupa pitää toiminnassa satelliittivälitteisen matkaviestintäjärjestelmän maanpäällisiä tukiasemia, toimivallan ylittämisen vuoksi;

[– –]

Se väittää, että

– [– –] [alkup. s. 2] [– –]

– Autorité teki oikeudellisen virheen ja ilmeisen arviointivirheen myöntäessään Inmarsat Ventures Limited -yhtiölle maanpäällisten tukiasemien toiminnassa pitämistä koskevan luvan, joka on ristiriidassa sovellettavien unionin

oikeussäntöjen kanssa, koska Inmarsat Ventures Limited -yhtiön suunnittelema verkko ei muodosta satelliittivälitteistä matkaviestintäjärjestelmää, koska kyseisen verkon maanpäällisiä asemia ei ole suunniteltu järjestelmän satelliittikomponentin ”tukiasemiksi”, koska kyseinen verkko ei ole unionin lainsäätäjän satelliittivälitteisiä matkaviestintäpalveluja tarjoaville järjestelmille asettamien tavoitteiden mukainen ja koska se seikka, että Inmarsat ei tarjonnut satelliittivälitteisiä matkaviestintäpalveluja ennen päätöksen N:o 626/2008/EY 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohdassa säädettyä päivämäärää eli 1.12.2016, oli esteenä kyseisen luvan myöntämiselle;

– [–]

[–] Autorité de régulation des communications électroniques et des postes vaatii valituksen hylkäämistä. [–].

[–] Inmarsat Ventures Limited -yhtiö vaatii valituksen hylkäämistä [–].

Viasat Inc- ja Viasat UK Ltd -yhtiöt vaativat 5.6.2019 kirjatussa väliintulossaan, että Conseil d’Etat hyväksyy Eutelsat-yhtiön valituksen [–]. Ne yhtyvät valittajan esittämiin valitusperusteisiin ja esittävät lisäksi, että valituksenalainen lupa on riittämättömästi perusteltu, koska Autorité ei ottanut kantaa siihen, voivatko Inmarsat Ventures Limited -yhtiön suunnitteleman verkon maanpäälliset asemat olla yhteydessä liikkuvan maa-aseman kanssa 30.6.2008 tehdyssä päätöksessä N:o 626/2008/EY tarkoitettussa merkityksessä ja toimia näin ollen maanpäällisinä tukiasemina, ja koska kyseistä lupaa rasittaa oikeudellinen virhe siltä osin kuin siinä valtuutetaan luvan saaja pitämään toiminnassa maanpäällisiä tukiasemia edellä mainitun päätöksen N:o 626/2008/EY 8 artiklan 3 kohdan c alakohdan vastaisesti.

[–];

Ottaen huomioon:

- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen;
- 14.2.2007 tehdyn Euroopan komission päätöksen N:o 2007/98/EY;
- 30.6.2008 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 626/2008/EY;
- 13.5.2009 tehdyn Euroopan komission päätöksen N:o 2009/449/EY; **[alkup. s. 3]**
- Cour d’appel de Bruxellesin 8.2.2019 Euroopan unionin tuomioistuimelle esittämän ennakkoratkaisupyyntö C-100/19;

– [–];

Asia:

I. Radiotaajuuksien yhdenmukaistetusta käytöstä 2 GHz:n taajuusalueilla satelliittivälitteisiä mobiilipalveluja tarjoavissa järjestelmissä 14.2.2007 tehdyssä komission päätöksessä 2007/98/EY määrättiin, että jäsenvaltioiden oli varattava nämä taajuuskaistat satelliittivälitteisiä mobiilipalveluja yhteisössä tarjoavien järjestelmien käyttöön 1.7.2007 alkaen. Satelliittivälitteisiä matkaviestintäpalveluja tarjoavien järjestelmien valitsemisesta ja valtuuttamisesta 30.6.2008 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 626/2008/EY perustettiin yhteisön valintamenettely satelliittivälitteisiä matkaviestintäjärjestelmiä käyttäville operaattoreille, jotka hakevat oikeutta käyttää kyseistä taajuuskaistaa 14.2.2007 annetun päätöksen 2007/98/EY mukaisesti, ja määriteltiin edellytykset valittujen operaattorien yhteensovitettulle valtuuttamiselle jäsenvaltioiden toimesta. Samalla päätöksellä jäsenvaltioille tarjottiin mahdollisuus valtuuttaa valitut operaattorit tiettyin edellytyksin käyttämään satelliittivälitteisten matkaviestintäpalvelujen kaistan taajuuksia satelliittivälitteisten matkaviestintäjärjestelmien ”maapäällisten tukiasemien” toimintaan lisätäkseen palvelun saatavuutta alueilla, joilla vaaditun laatuista viestintäyhteyttä yhden tai useamman avaruudessa sijaitsevan yksikön kanssa ei voida taata. Euroopan yhteisöjen komissio valitsi 13.5.2009 tehdyllä päätöksellä N:o 2009/449/EY Inmarsat Ventures Limited- ja Solaris Mobile Limited -yhtiöt satelliittivälitteisten matkaviestintäpalvelujen tarjoamiseen valtuutetuiksi yleiseurooppalaisten järjestelmien operaattoreiksi.

2. Autorité de régulation des postes et des communications électroniques myönsi 21.10.2014 annetulla päätöksellä nro 2014-1257 Inmarsat Ventures Limited -yhtiölle luvan käyttää satelliittivälitteisten matkaviestintäpalvelujen kaistan taajuuksia Ranskan Euroopassa sijaitsevilla alueilla. Autorité myönsi 22.2.2018 annetulla päätöksellä nro 2018-0001 Inmarsat Ventures Limited -yhtiölle luvan pitää toiminnassa satelliittivälitteisen matkaviestintäjärjestelmän maapäällisiä tukiasemia. Eutelsat-yhtiö vaatii kyseisen päätöksen kumoamista toimivallan ylittämisen perusteella. **[alkup. s. 4]**

Väliintulo:

3. Viasat Inc- ja Viasat UK Ltd -yhtiöt ovat osoittaneet, että niillä on riittävä intressi Autorité de régulation des communications électroniques et des postesin 22.2.2018 annetun päätöksen kumoamiseen. Niiden väliintulokirjelmat voidaan näin ollen ottaa tutkittavaksi.

Inmarsat-yhtiön oikeudenkäyntiväite:

4. Asiakirja-aineistosta ilmenee, että Eutelsat-yhtiö on erikoistunut etenkin samankaltaisten lennonaikaisten yhteyspalvelujen tarjoamiseen kuin ne palvelut, joita Inmarsat Ventures Limited -yhtiö aikoo saamiensa lupien ja etenkin nyt käsiteltävän asian kohteena olevan luvan nojalla tarjota. Näin ollen Eutelsat-yhtiöllä on intressi, jonka perusteella se voi riitauttaa valituksensa kohteena olevan päätöksen.

Postista ja sähköisestä viestinnästä annetun lain (code des postes et des communications électroniques) D, 406-14 §:ssä säädetyn määräajan noudattamatta jättämistä koskeva valitusperuste:

5. [– –]
6. [– –] [valitusperusteen hylkääminen]

Sitä, että Autorité de régulation des communications électroniques et des postes ei tarkistanut, täyttivätkö 30.6.2008 tehdyn päätöksen N:o 626/2008/EY 8 artiklassa asetetut edellytykset, koskeva valitusperuste:

7. [– –] [alkup. s. 5]
8. [– –] [valitusperusteen hylkääminen]

Postista ja sähköisestä viestinnästä annetun lain (code des postes et des communications électroniques) L. 321-1 §:n rikkomista koskeva valitusperuste:

9. [– –]
10. [– –] [valitusperusteen hylkääminen]

Euroopan unionin oikeuden rikkomista koskevat valitusperusteet:

11. 30.6.2008 annetun päätöksen N:o 626/2008/EY 2 artiklan 2 kohdassa määritellään satelliittivälitteisillä matkaviestintäjärjestelmillä tarkoitettavan: ”a) – – sähköisiä viestintäverkkoja ja niihin liittyviä toimintoja, jotka pystyvät tarjoamaan radioviestintäpalveluja liikkuvan maa-aseman ja yhden tai useamman avaruudessa sijaitsevan yksikön välillä, liikkuvien maa-asemien välillä yhden tai useamman avaruudessa sijaitsevan yksikön välityksellä tai liikkuvan maa-aseman ja yhden tai useamman maanpäällisen kiinteän tukiaseman välillä. Tällaiseen järjestelmään on kuuluttava vähintään yksi avaruudessa sijaitseva yksikkö” ja maanpäällisellä tukiasemalla tarkoitettavan: ”b) – – maan päällä sijaitsevaa tukiasemaa, joka parantaa satelliittivälitteisen matkaviestintäpalvelun saatavuutta sellaisella järjestelmän satelliitin tai satelliittien peittoalueeseen kuuluvalla maantieteellisellä alueella, jolla vaaditun laatuista viestintäyhteyttä yhden tai useamman avaruudessa sijaitsevan yksikön kanssa ei voida taata”. Lisäksi kyseisen päätöksen 8 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädetään seuraavaa: ”maanpäällisten tukiasemien on oltava olennainen osa satelliittivälitteistä matkaviestintäjärjestelmää ja niitä on ohjattava satelliittiverkon resurssien- ja verknohallintajärjestelmällä; niiden on käytettävä samaa siirtosuuntaa ja samoja taajuuskaistojen [alkup. s. 6] lohkoja kuin niihin yhteydessä olevat satelliittikomponentit, eivätkä ne saa kasvattaa kyseisen satelliittivälitteisen matkaviestintäjärjestelmän taajuusvaatimuksia”.
12. 4 artiklassa säädetään seuraavaa: ”1. Hakemusten on täytettävä seuraavat ehdot: – c) hakijan on hakemuksessa sitouduttava siihen, että – – ii) satelliittivälitteistä

matkaviestintäpalvelua tarjotaan kaikissa jäsenvaltioissa ja vähintään 50 prosentille väestöstä, ja se kattaa vähintään 60 prosenttia kunkin jäsenvaltion kokonaisuudesta alasta hakijan ilmoittamaan määräaikaan mennessä mutta joka tapauksessa viimeistään seitsemän vuoden kuluttua 5 artiklan 2 kohdan tai 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehdyn komission päätöksen julkaisupäivästä”. 7 artiklassa säädetään seuraavaa: ”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valituilla hakijoilla on sen aikataulun ja peittoalueen mukaisesti, joihin valitut hakijat ovat 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan sekä kansallisen lainsäädännön ja yhteisön oikeuden mukaisesti sitoutuneet, oikeus käyttää 5 artiklan 2 kohdan tai 6 artiklan 3 kohdan nojalla tehdyssä komission päätöksessä yksilöityjä taajuuksia ja oikeus pitää toiminnassa satelliittivälitteistä matkaviestintäjärjestelmää. Niiden on ilmoitettava valituille hakijoille näistä oikeuksista. – 2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin oikeuksiin on liitettävä seuraavat yhteiset ehdot: – b) valitun hakijan on toteutettava liitteessä luetellut osavaiheet 6–9 24 kuukauden kuluessa 5 artiklan 2 kohdan tai 6 artiklan 3 kohdan mukaisen valintapäätöksen tekemisestä; c) valitun hakijan on täytettävä kaikki hakemuksessaan tai vertailevan valintamenettelyn aikana antamansa sitoumukset riippumatta siitä, ylittääkö pyydettyjen radiotaajuuksien määrä saatavilla olevan radiotaajuusalueen laajuuden”. Lisäksi 8 artiklassa säädetään seuraavaa: ”1. Jäsenvaltioiden on yhteisön oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset myöntävät II osaston mukaisesti valituille ja 7 artiklan nojalla taajuuksien käyttöön valtuutetuille hakijoille valtuutukset, jotka tarvitaan satelliittivälitteisten matkaviestintäjärjestelmien maanpäällisten tukiasemien toimintaan niiden alueella”. Komission päätös satelliittivälitteisiä matkaviestintäpalveluja tarjoavien yleiseurooppalaisten järjestelmien operaattorien valinnasta julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 12.6.2009, joten 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohdassa mainittu päivämäärä on 13.6.2016. Kyseiseksi päivämääräksi kuitenkin muutettiin 1.12.2016.

13. Asiakirja-aineistosta ilmenee, että Inmarsat Ventures Limited -yhtiö aikoo käyttää matkaviestintäpalvelujen kaistan taajuuksia lennonaikaisia yhteyspalveluja tarjoavan European Aviation Network -järjestelmän (EAN) kehittämiseen. Tämän järjestelmän avulla voidaan tuoda matkaviestintäpalvelu lentokoneisiin käyttäen satelliittilähetystyksiä, joiden vastaanottajana on lentokoneen rungon yläpinnalla sijaitseva antenni, ja Euroopan unionin alueella sijaitsevista maanpäällisistä tukiasemista toteutettavia lähetystyksiä, joiden vastaanottajana on lentokoneen rungon alapinnalla sijaitseva antenni; kaikki nämä lähetystykset käyttävät matkaviestintäpalvelujen taajuuskaistaa. Kyseisen järjestelmän satelliittikomponentti otettiin käyttöön 29.8.2017.
14. [– –] [alkup. s. 7] [– –] [valitusperuste, joka koskee tavoitetta tietotekniikan hyödyntämismahdollisuuksiin liittyvän alueellisen epäyhdenvertaisuuden vähentämisestä satelliittien avulla, hylätään]
15. Toiseksi valittajana oleva yhtiö esittää, että Autorité de régulation des communications électroniques et des postesin Inmarsat Ventures Limited -yhtiölle

myöntämä lupa pitää toiminnassa maanpäällisiä tukiasemia rikkoo 30.6.2008 tehdyn päätöksen N:o 626/2008/EY määräyksiä, koska Inmarsat Ventures Limited -yhtiön suunnittelema verkko ei ole satelliittivälitteinen matkaviestintäjärjestelmä, sillä sen maanpäälliset tukiasemat eivät ole sen olennaisia osia. Tähän valitusperusteeseen annettava vastaus riippuu yhtäältä siitä, millä oikeudellisilla arviointiperusteilla voidaan todeta, että kyseessä on liikkuva maa-asema 30.6.2008 tehdyssä päätöksessä N:o 626/2008/EY tarkoitettussa merkityksessä, ja toisaalta siitä, edellyttääkö kyseinen päätös kantajana olevan yhtiön väitteen mukaisesti, että liikkuva maa-asema, joka on yhteydessä maanpäällisen tukiaseman kanssa, voi ilman erillistä laitteistoa olla yhteydessä myös satelliitin kanssa, ja jos näin on, miten laitteiston yhtenäisyys on arvioitava.

16. Kolmanneksi valittajana oleva yhtiö esittää, että riidanalainen lupa rikkoo 30.6.2008 tehdyn päätöksen N:o 626/2008/EY määräyksiä, koska valituksenalaisessa päätöksessä sallitut maanpäälliset tukiasemat eivät ole luonteeltaan täydentäviä kyseisen verkon satelliittikomponenttiin nähden. Tähän valitusperusteeseen vastaaminen edellyttää, että määritetään yhtäältä, onko saman päätöksen 2 artiklan 2 kohdan määräyksiä tulkittava siten, että satelliittivälitteisen matkaviestintäjärjestelmän on perustuttava ensisijaisesti satelliittikomponentteihin, vai voidaanko kyseisten määräysten perusteella katsoa, että satelliittikomponenttien ja maanpäällisten komponenttien roolit toisiinsa nähden ovat merkityksettömiä, mukaan lukien kokoonpano, jossa satelliittikomponenttia käytetään vain silloin, kun maanpäällisiin komponentteihin ei saada yhteyttä, ja toisaalta, voidaanko maanpäälliset tukiasemat asentaa kattamaan koko Euroopan unionin alue sillä perusteella, että avaruudessa sijaitsevien yksiköiden avulla ei voida missään kohtaa taata vaaditun laatuista viestintäyhteyttä saman artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa merkityksessä.
17. Neljänneksi valittajana oleva yhtiö esittää, että Autorité de régulation des communications électroniques et des postesin Inmarsat Ventures Limited -yhtiölle myöntämä lupa pitää toiminnassa maanpäällisiä tukiasemia rikkoo 30.6.2008 tehdyn päätöksen N:o 626/2008/EY määräyksiä, koska se seikka, että Inmarsat Ventures Limited -yhtiö ei ollut toimittanut satelliittivälitteisiä matkaviestintäpalveluja kyseisen päätöksen 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohdassa säädettyyn päivämäärään eli 1.12.2016 mennessä, oli esteenä kyseisen luvan myöntämiselle. Tähän valitusperusteeseen vastaamiseksi on määritettävä, onko niin, että mikäli osoittautuu, että kyseisen päätöksen II osaston mukaisesti valittu operaattori ei ole noudattanut 7 artiklan 2 [kohdassa] määriteltyjä, satelliittivälitteisen matkaviestintäjärjestelmän alueellista peittoa koskevia sitoumuksia 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohdassa määrättyyn määräaikaan mennessä, jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on kieltäydyttävä myöntämästä lupia maanpäällisten tukiasemien toiminnassa pitämiseen, ja mikäli vastaus tähän on kieltävä, voivatko ne kieltäytyä myöntämästä kyseisiä lupia.

18. [– –] **[alkup. s. 8]** [– –] [väliintulijoina olevien yhtiöiden esittämän valitusperusteen hylkääminen]
19. 15, 16 ja 17 kohdassa esitetyt kysymykset ovat olennaisia Conseil d'État'n käsiteltävänä olevan asian ratkaisun kannalta [– –] [ennakkoratkaisupyynnön esittäminen unionin tuomioistuimelle SEUT 267 artiklan nojalla] .

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

[– –] Eutelsat-yhtiön tekemän valituksen käsittelyä lykätään siihen saakka, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on antanut ratkaisun seuraaviin kysymyksiin:

1) Millä oikeudellisilla arviointiperusteilla voidaan todeta, että kyseessä on liikkuva maa-asema 30.6.2008 tehdyssä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 626/2008/EY tarkoitetussa merkityksessä? Onko kyseistä päätöstä tulkittava siten, että siinä edellytetään, että maanpäällisen tukiaseman kanssa yhteydessä oleva liikkuva maa-asema voi olla yhteydessä myös satelliitin kanssa ilman erillistä laitteistoa? Mikäli vastaus tähän kysymykseen on myöntävä, miten laitteiston yhtenäisyys on arvioitava?

2) Onko saman päätöksen 2 artiklan 2 kohdan määräyksiä tulkittava siten, että satelliittivälitteisen matkaviestintäjärjestelmän on perustuttava ensisijaisesti satelliittikomponentteihin, vai voidaanko kyseisten määräysten perusteella katsoa, että satelliittikomponenttien ja maanpäällisten komponenttien roolit toisiinsa nähden ovat merkityksettömiä, mukaan lukien kokoonpano, jossa satelliittikomponenttia käytetään vain silloin, kun maanpäällisiin komponentteihin ei saada yhteyttä? Voidaanko maanpäälliset tukiasemat asentaa kattamaan koko Euroopan unionin alue sillä perusteella, että avaruudessa sijaitsevien yksikköjen avulla ei voida missään kohtaa taata vaaditun laatuista viestintäyhteyttä saman artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetussa merkityksessä?

3) Mikäli osoittautuu, että kyseisen päätöksen II osaston mukaisesti valittu operaattori ei ole noudattanut 7 artiklan 2 kohdassa määriteltyjä, satelliittivälitteisen matkaviestintäjärjestelmän alueellista peittoa koskevia sitoumuksia 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohdassa määrättyyn määräaikaan mennessä, onko jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kieltäydyttävä myöntämästä lupia maanpäällisten tukiasemien toiminnassa pitämiseen? Mikäli vastaus tähän on kieltävä, voivatko ne kieltäytyä myöntämästä kyseisiä lupia?

[– –] **[alkup. s. 9]** [– –] [allekirjoitukset]